

v evropské politice (16. 5. – 22. 5. 2016)

Událost týdne:

20. května se shodli ministři vnitra zemí EU na změně unijních pravidel týkajících se bezvízového styku třetích zemí s EU. Nově bude jednodušší přerušit bezvízový styk v případě, kdy by občané třetí země do EU ve velkém počtu přicházeli, páchali trestnou činnost či žádali o azyl. Bude také možné průběžně kontrolovat plnění podmínek, které byly určeny jako kritéria pro umožnění bezvízového styku. Opatření ještě musí schválit Evropský parlament. V souvislosti s tímto rozhodnutím se hovoří o „zadních vrátkách“, která byla vytvořena pro případ, že by nefungovala dohoda o migrační krizi s Tureckem.

18. května přijala Evropská komise doporučení, aby o rok odložila uvalení sankčních opatření na Španělsko a Portugalsko kvůli porušení Paktu stability a růstu, který stanovuje pravidla pro maximální deficit rozpočtů členských států. V jednání i nadále zůstávají případná opatření kvůli nadměrným deficitům Francie, Chorvatska, Portugalska, Řecka, Španělska a Velké Británie.

18. května vydala Evropské komise (EK) komuniké, ve kterém oznámila, že dává polské vládě čas do pondělí 23. května, aby postoupila v řešení krize polského ústavního soudu. V opačném případě je připravena podniknout další kroky. Pokud nebude Varšava i nadále spolupracovat, mohla by nejzazším případu přijít o hlasovací právo v Evropské radě.

18. května informovala agentura ČTK o rozhovoru ruského zástupce pro EU Vladimira Čižova pro německou stanicí Deutsche Welle. V něm ruský představitel prohlásil, že na jaře 2014, tedy v době, kdy probíhala tzv. krymská krize, bylo na krymském poloostrově výsadkem umístěno 9000 příslušníků ruských ozbrojených složek. Podle V. Čižova šlo pouze o doplnění počtu vojáků, které Rusko smělo na poloostrově mít podle ukrajinsko-ruské smlouvy z roku 1997. Odmltl, že by podobného postupu bylo využito na východě Ukrajiny.

22. května proběhly v Kyperské republice volby, jež měly rozhodnout o obsazení místního 56 členného parlamentu na dalších pět let. Vítězem se se ziskem 30,69 % hlasů stalo vládnoucí pravicové Demokratické shromáždění (DISY). Strana podporuje prezidenta Nikose Anastasiadise, který se snaží o sjednocení ostrova a za tímto účelem loni obnovil jednání s představiteli Severokyperské republiky, území Kypru okupovaného od roku 1974 Turky.

Telegraficky

- Dne 17. května byl novým rakouským kancléřem jmenován Christian Kern.
- Dne 17. května byla zahájena stavba plynovodu Trans Adriatic Pipeline (TAP), který má vést zemní plyn z Ázerbájdžánu do Itálie. TAP je součástí projektu Jižní koridor, jenž má snížit závislost EU na dodávkách z Ruska.
- Dne 18. května informovala agentura AFP s odvoláním na řecká média, že v řeckém provizorním tábořišti v Idomeni stále narůstají problémy s organizovaným zločinem. Dle dostupných informací mají na místě působit dealeri drog či nevěstinec.
- Dne 19. května se nad Řeckem zřítilo letadlo na cestě z Paříže do Káhiry. Všech 66 pasažérů zahynulo. Příčiny nehody prozatím nejsou známy.
- Dne 22. května byl na sjezdu turecké vládní Strany spravedlnosti a rozvoje novým předsedou zvolen Binali Yıldırım. Předseda má automaticky zajištěné jmenování premiérem Turecka. B. Yıldırım doposud působil na postu ministra dopravy a je považován za muže blízkého a loajálního prezidentu Erdoganovi.
- Dne 22. května proběhlo v Rakousku druhé kolo prezidentských voleb. Novým prezidentem se stal kandidát strany Zelených Alexander Van der Bellen, který získal 50,3 % hlasů.

